

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

P9_TA(2019)0111

Sytuacja praw człowieka i demokracji w Nikaragui

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka i demokracji w Nikaragui (2019/2978(RSP))

(2021/C 255/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nikaragui, w szczególności rezolucję z dnia 18 grudnia 2008 r. ⁽¹⁾, 26 listopada 2009 r. ⁽²⁾, 16 lutego 2017 r. ⁽³⁾, 31 maja 2018 r. ⁽⁴⁾ i 14 marca 2019 r. ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając układ o stowarzyszeniu między UE a Ameryką Środkową z 2012 r.,
 - uwzględniając krajowy dokument strategiczny UE i wieloletni program orientacyjny na lata 2014–2020 w sprawie Nikaragui,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Nikaragui, w szczególności konkluzje z dnia 14 października 2019 r. ustanawiające przepisy o ukierunkowanych sankcjach,
 - uwzględniając oświadczenia wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącej Komisji wydane w imieniu UE w sprawie sytuacji w Nikaragui, a w szczególności oświadczenie z dnia 20 listopada 2019 r.,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka (OHCHR) Ruperta Colville'a z dnia 19 listopada 2019 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji wysokiego szczebla ds. Nikaragui Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z dnia 19 listopada 2019 r.,
 - uwzględniając biuletyny informacyjne opublikowane w ramach specjalnego mechanizmu monitorowania dla Nikaragui (MESENI) ustanowionego przez Międzyamerykańską Komisję ds. Praw Człowieka,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP) z 1966 r.,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z czerwca 2004 r.,
 - uwzględniając konstytucję Nikaragui,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka i inni krytycy poczynań rządu Nikaragui w dziedzinie praw człowieka coraz częściej stają się obiektem gróźb śmierci, zastraszania, internetowych kampanii zniesławiających, nękania, inwigilacji, napaści i prześladowań sądowych; mając na uwadze, że międzynarodowe organizacje praw człowieka donoszą, iż ponad 80 000 osób zostało zmuszonych do opuszczenia Nikaragui w wyniku obecnego kryzysu, a represje w kraju nasiliły się;

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 E z 23.2.2010, s. 89.

⁽²⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 74.

⁽³⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 189.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0238.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0219.

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

- B. mając na uwadze, że według najnowszych danych MESENI 328 osób zginęło, setki zostało rannych, ponad 150 więźniów politycznych wciąż jest arbitralnie przetrzymywanych tylko za korzystanie z przysługujących im praw, a 144 studentów zostało wydalonych z uniwersytetów za udział w demonstracjach na rzecz demokracji, większej wolności i poszanowania praw człowieka; mając na uwadze, że według doniesień Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka (OHCHR) ponad 100 dziennikarzy i pracowników mediów musiało opuścić kraj; mając na uwadze, że rząd Nikaragui zablokował przywóz papieru gazetowego, zmuszając kilka gazet do zamknięcia, w tym legendarne *Nuevo Diario*;
- C. mając na uwadze, że poszanowanie niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, pluralizmu politycznego oraz wolności zgromadzeń i wypowiedzi to prawa podstawowe i podstawowe filary demokracji i praworządności;
- D. mając na uwadze, że 14 listopada 2019 r. między innymi ośmiu krewnych uwięzionych przeciwników politycznych rozpoczęło strajk głodowy w kościele San Miguel w miejscowości Masaya, wzywając do uwolnienia 130 osób rzekomo zatrzymanych w związku z protestami; mając na uwadze, że policja otoczyła kościół, odcinając wodę i prąd; mając na uwadze, że policja zabroniła wstępu do kościoła oraz niesienia pomocy humanitarnej i medycznej;
- E. mając na uwadze, że tej samej nocy zatrzymano grupę co najmniej 13 członków opozycji, którzy podawali wodę osobom otoczonym przez policję, w tym Amayę Evę Coppens, nikaraguańską i belgijską obrończynię praw człowieka, która była przetrzymywana w związku z protestami przez osiem miesięcy i została zwolniona 11 czerwca 2019 r. na mocy ustawy o amnestii wraz z ponad 100 więźniami politycznymi; mając na uwadze, że ustawa ta jest niezgodna z normami międzynarodowymi i utrwała bezkarność, wykluczając prowadzenie dochodzeń w sprawie podejrzeń o przestępstwa przeciwko demonstrantom;
- F. mając na uwadze, że nikaraguańska prokuratura niesłusznie postawiła grupie szereg zarzutów, w tym porwania, nielegalnego posiadania broni palnej oraz terroryzmu, co stanowi jawne naruszenie gwarancji sprawiedliwości proceduralnej i przysługującego im prawa do rzetelnego procesu sądowego; mając na uwadze, że warunki panujące w więzieniach w Nikaragui również nie spełniają norm międzynarodowych; mając na uwadze, że członkowie nikaraguańskiej opozycji wyraźnie informują o stosowaniu tortur i przemocy seksualnej w więzieniach;
- G. mając na uwadze, że według MESENI rząd Nikaragui nasila prześladowania rodzin ofiar demokratycznego, instytucjonalnego i politycznego kryzysu, stosując metody zastraszania i inwigilacji, tak aby uniemożliwić im angażowanie się w prywatne i publiczne działania upamiętniające ich najbliższych oraz dochodzenie sprawiedliwości;
- H. mając na uwadze, że według Rady Praw Człowieka ONZ rząd Nikaragui podejmuje działania odwetowe w stosunku do osób, które głośno wypowiadają się na temat sytuacji w zakresie praw człowieka w Nikaragui oraz docierają do urzędników i mechanizmów międzynarodowych i ONZ;
- I. mając na uwadze, że rząd Nikaragui wydalil z kraju organizacje międzynarodowe, takie jak Międzyamerykańska Komisja Praw Człowieka (IACHR) i Biuro Regionalne dla Ameryki Centralnej OHCHR, które wzywały do przestrzegania praw człowieka w tym kraju oraz dążyły do pokojowego rozwiązania konfliktu i pojednania narodowego; mając na uwadze, że powrót takich organizacji, stanowiłby gwarancję wywiązania się z porozumień negocjowanych z opozycją; mając na uwadze, że represje wobec organizacji społeczeństwa obywatelskiego nasiliły się wraz z pozbawieniem ich statusu prawnego, co w kraju o słabych ramach instytucjonalnych stanowi podwójną karę dla ofiar represji;
- J. mając na uwadze, że niektórym urzędnikom wysokiej rangi z państw członkowskich UE wielokrotnie odmówiono wjazdu do Nikaragui; mając na uwadze, że rząd Nikaragui uniemożliwił wstęp do kraju Komisji wysokiego szczebla OPA ds. Nikaragui, która wносиła o przeprowadzenie reformy wyborczej; mając na uwadze, że reforma wyborcza jest kluczowym elementem na drodze do prawidłowego ustanowienia instytucji demokratycznych w Nikaragui;
- K. mając na uwadze, że rząd Nikaragui nie wykazał zainteresowania wznowieniem wiarygodnego i pluralistycznego dialogu z Sojuszem Obywatelskim oraz pełnym wdrożeniem porozumień z marca 2019 r.; mając na uwadze, że negocjacje między rządem a Sojuszem Obywatelskim zostały wznowione w lutym 2019 r.; mając na uwadze, że w dniu 27 marca 2019 r. osiągnięto porozumienie w sprawie uwolnienia osób pozbawionych wolności w związku z protestami w 2018 r.; mając na uwadze, że w dniu 29 marca 2019 r. osiągnięto kolejne porozumienie w sprawie wzmocnienia praw i gwarancji obywateli; mając na uwadze, że w dniu 20 maja 2019 r. Sojusz Obywatelski przerwał negocjacje, uznając, że wdrożenie obu umów było ograniczone; mając na uwadze, że do dnia 11 czerwca 2019 r. rząd zwolnił 492 osób zatrzymanych w związku z protestami w 2018 r.; mając na uwadze, że negocjacje utknęły w martwym punkcie pomimo prób ich wznowienia;

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

- L. mając na uwadze, że w odniesieniu do Nikaragui Komisja Wysokiego Szczebla OPA jest zdania, iż działania podejmowane przez rząd Nikaragui lub prowadzone za jego przyzwoleniem od kwietnia 2018 r. są niezgodne z prawami i gwarancjami podlegającymi ochronie na mocy konstytucji Nikaragui z 1987 r. oraz że przyczyniają się one do zmiany systemu konstytucyjnego, która poważnie narusza porządek demokratyczny w Nikaragui określony w art. 20 Międzyamerykańskiej karty demokratycznej;
- M. mając na uwadze, że rozwój i umacnianie demokracji i praworządności oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności muszą być nieodłącznymi elementami polityki zewnętrznej UE, w tym układu o stowarzyszeniu między UE a krajami Ameryki Środkowej z 2012 r.; mając na uwadze, że układ ten zawiera klauzulę demokratyczną, będącą jego zasadniczym elementem; mając na uwadze, że w obecnej sytuacji należy uruchomić klauzulę demokratyczną, co spowoduje zawieszenie obowiązywania tego układu wobec Nikaragui;
1. solidaryzuje się z ludnością Nikaragui i potępia wszelkie represje stosowane przez rząd Nikaragui, w szczególności pozbawianie życia, powszechne ograniczanie wolności słowa, zgromadzeń i demonstracji, delegalizację organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego, wydalenie z kraju organizacji międzynarodowych, zamykanie mediów i ataki na nie, ograniczanie prawa do informacji oraz wydalanie studentów z uczelni;
 2. wzywa rząd Nikaragui do zaprzestania uporczywych represji wobec dysydentów i ciągłego stosowania arbitralnych aresztowań, tortur i przemocy seksualnej oraz do powstrzymania się od karania, prześladowania i atakowania obrońców praw człowieka, przeciwników politycznych, rodzin ofiar oraz wszelkich innych osób wyrażających sprzeciw, a także do natychmiastowego rozwiązania sił paramilitarnych działających w kraju; wzywa do szybkiego, bezstronnego, przejrzystego i kompleksowego prowadzenia dochodzeń w sprawie przemocy;
 3. wzywa do natychmiastowego uwolnienia wszystkich arbitralnie przetrzymywanych osób, w tym Amayi Evy Coppens, wycofania wszystkich postawionych im zarzutów oraz respektowania ich podstawowych gwarancji prawnych; apeluje o postawienie przed wymiarem sprawiedliwości osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka oraz podważanie demokracji i praworządności; podkreśla, że władze nikaraguańskie muszą zagwarantować bezpieczeństwo oraz dobrostan fizyczny i psychiczny wszystkich zatrzymanych oraz zapewnić im odpowiednią opiekę medyczną;
 4. wzywa do przeprowadzenia niezależnego przeglądu wyroków, również wyroków skazujących w celu zreformowania wymiaru sprawiedliwości, w tym do mianowania na stanowiska zgodnego z normami międzynarodowymi, takimi jak podstawowe zasady w sprawie niezależności władzy sądowniczej oraz wytyczne na temat roli prokuratorów;
 5. zwraca się o dokonanie przeglądu ustawy o amnestii i ustawy o kompleksowej opiece nad ofiarami w celu zagwarantowania ofiarom prawa do prawdy, sprawiedliwości i odpowiedniego zadośćuczynienia;
 6. domaga się zwrócenia skonfiskowanego mienia i przywrócenia zawieszonych licencji serwisom informacyjnym oraz nalega, by umożliwić im wykonywanie pracy bez żadnych przeszkód czy środków odwetowych;
 7. z zadowoleniem odnosi się do decyzji Rady o przyjęciu przepisów o ukierunkowanych środkach ograniczających wobec osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka, nadużycia i represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i demokratycznej opozycji w Nikaragui; wzywa państwa członkowskie, aby szybko doszły do porozumienia w sprawie wykazu osób i podmiotów, które mają być objęte sankcjami, obejmującego prezydenta i wiceprezydenta;
 8. potępia brak woli rządu Nikaragui do wznowienia konstruktywnego dialogu wewnętrznego; wzywa władze do wznowienia dialogu z Sojuszem Obywatelskim w celu wypracowania demokratycznego, trwałego i pokojowego rozwiązania, umożliwiającego pełne wdrożenie porozumień z marca 2019 r.; podkreśla potrzebę zagwarantowania swobód politycznych i obywatelskich wszystkim obywatelom Nikaragui, powrotu osób przebywających na uchodźstwie, powrotu organizacji międzynarodowych i współpracy z nimi, przywrócenia osobowości prawnej organizacjom praw człowieka oraz ustanowienia wiarygodnego procesu wyborczego przy udziale zreformowanej Najwyższej Rady Wyborczej Nikaragui, która zapewniłaby natychmiastowe uczciwe i przejrzyste wybory z udziałem obserwatorów międzynarodowych;
 9. zwraca się do wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela oraz do delegatury UE w Nikaragui, by uważnie obserwowali rozwój sytuacji w tym kraju i by nadal rozwiązywali problemy w zakresie praw człowieka wynikające z sytuacji panującej w tym kraju, dotyczące m.in. więźniów, studentów, demonstrantów, rodziny ofiar i dziennikarzy; wzywa Komisję do zagwarantowania, że jej pomoc na rzecz współpracy zwiększa wsparcie udzielane społeczeństwu obywatelskiemu, zwłaszcza obrońcom praw człowieka, oraz że w żaden sposób nie przyczynia się ono do obecnej represyjnej polityki władz Nikaragui;

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

10. przypomina, że w świetle umowy o stowarzyszeniu między UE a krajami Ameryki Środkowej Nikaragua musi przestrzegać zasad praworządności, demokracji i praw człowieka oraz ugruntować te zasady, oraz domaga się, aby w zaistniałych okolicznościach uruchomiono klauzulę demokratyczną przewidzianą w układzie o stowarzyszeniu;
 11. wzywa delegaturę UE i państwa członkowskie posiadające misje dyplomatyczne na miejscu do pełnego wdrożenia wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz do zapewnienia wszelkiego odpowiedniego wsparcia obrońcom praw człowieka, którzy zostali zatrzymani, w tym wizyt w więzieniach i monitorowania procesów sądowych;
 12. wzywa do jak najszybszego wysłania delegacji Parlamentu do Nikaragui, aby wznowić monitorowanie sytuacji w tym kraju, i apeluje do władz Nikaragui o zezwolenie na swobodny wjazd delegacji do kraju oraz dostęp do wszelkich rozmówców i obiektów;
 13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Parlamentowi Środkowoamerykańskiemu, Grupie z Limy, a także rządowi i parlamentowi Republiki Nikaragui.
-